

med Hensyn til Liden. Det er en ganske almindelig Opfattelse, at disse Jernbanearbejder overhovedet altsaa ogsaa fra Regjeringens Side som den, der har den berettigede Tilfynsmagt, ere drevne med en ganske sjelden Lunkenhed; dette er en ganske almindelig Opfattelse. Der blev oprettet Kontrakt meget senere, end det behøvedes; der er, efter at Kontrakten er bleven oprettet, blevet begyndt paa Arbejdet mindst et halvt Aar senere, end det behøvedes, og senere end det paa nogen Maade har vundet sig tjenligt for selve Arbejdet, ja, der er derhos lige over for selve Arbejdet, efter at det var begyndt, vundet sig i sjelden Langsomhed. Man har baade ved de større og de mindre, men væsentlig ved de større Arbejder, anvendt et uforholdsmæssig lille Folketal, og det er gjennemgaaende — det kan naturligvis ikke gjælde for hvert eneste Foretagende af dem, der høre til disse Jernbanearbejder — at man har arbejdet med en lignende Langsomhed paa en Maade, som har gjort det vanskeligt for Handværkerne at fremme de Dele af Arbejdet, som de have paataget sig. Man er gaaet frem med stor Langsomhed med Leverancerne af Materialet, og man har været kneben og sendrægtig med Udbetalingerne. Dette er ganske almindelige Klager; jeg skal ikke gaa ind paa at forsøge nogen Dokumentation af disse Klager, jeg fremdrager dem kun, fordi de lyde ganske almindelig, og fordi det er det Syn, Befolkningen har faaet paa disse Anlæg. Jeg tvivler ikke paa, at der — saaledes som det er mig paavist — kan paavises bestemte Data, hvoraf dette kan godtgøres over for dette Spørgsmaal. Og i det Hele taget staar det for Befolkningen saaledes, som om disse Arbejder, selv uanset den korte Tid af to Aar, godt kunde have været fuldførte i rette Tid, naar man ikke havde anvendt et ganske sjældent og lige frem berømt Kniberi lige over for de kontraktmæssige Forbindelser, hvori man stillede sig til andre Folk, som skulde udføre disse Arbejder. I den Henseende have Hovedentreprenørerne gjort sig berømte der i Egnen; dette er den almindelige Opfattelse. Den almindelige Opfattelse er endvidere den, at det er meget langt fra, at Naturforhold og Veirforhold have lagt nogen væsentlig Hindring i Veien for disse Arbejders Udførelse, naar blot Arbejderne havde været paabegyndte i rette Tid og drevne med den rette Kraft. I den Henseende skal jeg tillade mig at sige lige over for den høitærende Indenrigsminister, at, naar man betegner Strækningen Ringkjøbing—Varde som værende opfyldt med en Masse Vandløb, saa er denne Egn tilfældigvis mit Barndomshjem, og jeg maa oprigtig talt tilstaa, at jeg sidst havde ventet at høre dette Udtryk. Der er ganske vist der Vandløb med en Masse Vand, men at der skulde være en Masse Vandløb, er fuldstændig urigtigt. Der er navnlig eet Vandløb med en stor Masse Vand, den største Masse Vand, som det maatte vil findes, at noget Vandløb fører i dette

Land, og det har tillige saadanne stedlige Omstændigheder hos sig, at det for ethvert — jeg tror at jeg kan sige — praktisk og fornuftigt Menneske paa Forhaand vilde være at forudsæ, at et stort, mægtigt Broanlæg over dette Vandløb vilde have sin overordentlig store Vanskelighed; men jeg ser da ikke Grunden til, at man ikke strax har begyndt paa dette Arbejde, og hvorfor man har udsat det saa at sige til den 11te Lime. Dette er netop en af de Klager, Befolkningen bærer frem, og som viser, at til Syvende og sidst vil netop den Befolkning, hvor om der her er Tale, komme til at blive et Offer. Thi foruden at man allerede nu har set, at selve Strækningen Esbjerg—Varde er bragt Regjeringen og selve Befolkningen med som et lille kølende Plaster paa Saaret, saaledes skal, efter hvad jeg kan forstaa, Strækningen Holstebro—Ringkjøbing bruges som et andet lille kølende Plaster paa Saaret, medens det derimod synes at fremgaa, at Strækningen Ringkjøbing—Varde paa ingen Maade vil blive færdig til Nystaar. Derom er der aldeles ikke Tale; tvært imod yttres der paa selve Stedet stor Tvivl, om det virkelig vil blive muligt at befare Strækningen Holstebro—Ringkjøbing til Nystaar; den anden Strækning er der slet ikke Tale om, og der er heller ikke Tale om at befare Banen i hele dens Længde til 1ste Juli. Dette er i højeste Grad usandsynligt, det er derimod i højeste Grad sandsynligt, at det vil blive udsat til næste Nystaar; der er kun Spørgsmaal, om det da bliver muligt, eller om ikke Liden vil gaa hen til 1ste Juli 1876. Dette er dog værd at overveie og tage i Betragtning, naar man staar lige over for saadanne Spørgsmaal som dette, thi det viser, at man baade fra Regjeringens Side har kontraheret, og at man fra Medkontrahenternes Side har kontraheret uden at være sig de lokale Vanskeligheder i den Henseende bevidst, at man end ikke paa et Aar har kunnet beregne den Tid, i hvilken man har kunnet gjøre Arbejdet færdigt. Det er det Indtryk, Befolkningen har lige over for den Sag, som her foreligger, og lige over for Esbjerg-Anlægget i det Hele, naar man tager det One med det Andet, at der vel er kontraheret under Straffebestemmelser, men at man med Hensyn til disse Straffebestemmelser temmelig sikkert har gjort Regning paa, at de ikke vilde blive bragte i Anvendelse. Denne Forudbevidsthed — den være nu berettiget eller uberettiget — har stadfæstet sig, idet dette Arbejde i hele sin Længde og med Hensyn til alle sine Enkeltheder er drevet med en Langsomhed og Lunkenhed og med et Kniberi, som i mange Henseender maa siges at være fuldkommen uanstændig. Denne Befolkningens Opfattelse af denne Sag synes i alt Fald at skulle stadfæste sig deri, at store Strækninger af dette Baneanlæg ville komme saa langt bagefter, at den Erstatning, hvorefter der kan være Tale, ikke nær vil komme til at forslaa mod det